

STORTINGET

Innst. 455 S

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

Dokument 8:249 S (2024–2025)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Heidi Greni, Sandra Borch, Marit Arnstad, Per Olav Tyldum og Siv Mossleth om mer effektiv skadefelling av rovvilt

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å endre regelverket for skadefelling av stort rovvilt, slik at fellingslagene kan ta i bruk de samme metodene som brukes av Statens naturoppsyn, for eksempel, løs, på drevet halsende hund.
2. Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å endre regelverket for skadefelling av stort rovvilt, slik at fellingsstillatelser gis raskere, med lengre varighet, og for et utvidet geografisk område.
3. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om egne virkemidler som gjør skadefelling av rovvilt mer effektiv.
4. Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å endre regelverket for skadefelling av stort rovvilt, slik at nye tekniske hjelpemidler kan effektivisere skadefelling. Tekniske hjelpemidler som drone, ATV, helikopter, lys, termiske apparater osv., skal vurderes i den forbindelse.
5. Stortinget ber regjeringen innføre stående fellings-tillatelse for bjørn og ulv som går inn i beiteprioriterte områder, og i områder med samisk

tamreindrift.

6. Stortinget ber regjeringen sørge for at det gjennomføres årlige nasjonale bestandsestimeringer av kongeørnbestanden.
7. Stortinget ber regjeringen endre rovviltforskriften slik at den i situasjoner der det er dokumentert større skadeomfang over flere år i samme område, gir en generell åpning i hele landet for at det tillates felling av kongeørn forut for skade og uten at det foreligger en akutt skadesituasjon, så fremt det foreligger fare for større skade. Slike tillatelser skal kunne knyttes til et bestemt område og tidspunkt uten krav til identifisering av skadegjørende individ.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagene.

Komiteens behandling

Komiteen har i brev til Klima- og miljødepartementet ved statsråd Andreas Bjelland Eriksen bedt om en vurdering av de seks forslagene fremmet i representantforslaget. Statsrådens uttalelse følger av vedlagte brev av 2. mai 2025. Komiteen inviterte til skriftlig høringsinnspill i saken.

Sakens dokumenter, inkludert de skriftlige innspillene, er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Mani Hussaini, lederen Ingvild Kjerkol, Stein Erik Lauvås, Linda Monsen

Merkesdal og Sigurd Kvammen Rafaelsen, fra Høyre, Kari Sofie Bjørnsen, Michael Tetzschner, Bård Ludvig Thorheim og Ove Trellevik, fra Senterpartiet, Marit Arnstad, Lisa Marie Ness Klungland og Gro-Anita Mykjåland, fra Fremskrittspartiet, May Helen Hetland Ervik og Marius Arion Nilsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Lars Haltbrekken, fra Rødt, Sofie Marhaug, fra Venstre, Ola Elvestuen, fra Miljøpartiet De Grønne, Une Bastholm, og fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, viser til Representantforslag 249 S (2024–2025) fra representantene Heidi Greni, Sandra Borch, Marit Arnstad, Per Olav Tyldum og Siv Mossleth om mer effektiv skadefelling av rovvilt.

Komiteen merker seg at forslagsstillerne mener dagens regelverk ikke gir tilstrekkelig handlingsrom for raskt uttak av rovvilt, og foreslår derfor betydelige endringer, herunder bruk av stående fellingstillatelser og tekniske hjelpemidler som helikopter og droner. Komiteen merker seg at forslagene vil innebære en betydelig utvidelse av adgangen til å felle rovvilt, også i situasjoner hvor det ikke foreligger akutt skade, og vil i praksis kunne endre dagens balanse mellom rovviltforvaltning og beiteinteresser.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til statsrådens svarbrev av 2. mai 2025, hvor han understreker at det i dag er et betydelig apparat for effektiv skadefelling av rovvilt. Flertallet viser til at statsråden fraråder å åpne for såkalte stående fellingstillatelser, samt at det ikke anses forsvarlig å gi kommunale fellingslag fri adgang til bruk av metoder forbeholdt spesialtrente enheter som Statens naturoppsyn, eksempelvis bruk av helikopter og bedøvelsesmidler. Statsråden mener slike forslag kan medføre betydelige utfordringer knyttet til dyrevelferd, sikkerhet og naturhensyn, og at vurdering av metoder og virkemidler fortsatt må gjøres konkret i hver enkelt sak.

Flertallet merker seg videre at statsråden peker på at flere av forslagene vil kunne utfordre sentrale rettsprinsipper og verneforpliktelser etter Bernkonvensjonen og føre til svekket faglig og rettslig kontroll med fellingstillatelser.

Flertallet merker seg også at statsråden viser til en positiv utvikling når det gjelder reduksjon i tap av sau og lam til rovvilt, og at det særlig i reindriften er iverksatt en rekke tiltak gjennom tiltakspakken for reindrift og energi. Når det gjelder kongeørn, peker statsråden på at tilfeldig uttak ikke har dokumentert tapsreduserende effekt, og at det er nødvendig med mer kunnskap før eventuelle reglendringer kan vurderes.

Komiteens medlemmer fra Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til at det har kommet inn høringsinnspill fra Aktivt Rovdyrvern, som mener forslaget innebærer alvorlige svekkelser av rovviltvernet i Norge. Organisasjonen viser til at forslaget bryter med tidligere tverrpolitiske rovviltforlik (2004, 2011 og 2016), naturmangfoldloven (særlig forevar-prinsippet og krav til kunnskapsgrunnlag) og Norges internasjonale forpliktelser gjennom Bernkonvensjonen. Aktivt Rovdyrvern advarer mot konsekvensene for truede arter som ulv og jerv og forventer at Stortinget opprettholder forliksbasert, lovforankret og vitenskapsbasert rovviltpolitikk som ivaretar våre felles forpliktelser til å bevare naturmangfoldet, og ikke uthuler dem.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre, viser til viktigheten av å ha et godt system med høy beredskap og rask responstid når akutte skadesituasjoner oppstår. I tillegg må vi ha operative fellingslag som er godt kurset og har fortløpende tilgang på profesjonell veiledning om tilnærming og metodebruk ved krevende fellingsoppdrag.

Dette flertallet viser til at kommunale fellingslag kan søke om dispensasjon for bruk av metoder og virkemidler som i utgangspunktet ikke er tillatt, dersom de mener det kan effektivisere gjennomføringen av et konkret fellingsoppdrag.

Dette flertallet viser videre til at dersom det oppstår akutte skadesituasjoner på beitedyr grunnet rovvilt, skal forvaltningen reagere raskt. Derfor har Klima- og miljødepartementet pålagt underliggende rovviltmyndigheter en maksimal saksbehandlingstid på tre dager ved slike hendelser.

Dette flertallet registrerer at myndighetene i flere år i tillegg har arbeidet for å gjennomføre et prosjekt med mål om mer kunnskap særlig om forholdet mellom kongeørn og tamrein.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at rovvilt årlig skaper store utfordringer for mange næringsaktører innen beitenæringen og reindriftsnæringen. Flere har de siste årene opplevd store tap til rovvilt og opplever at systemet rundt skadefelling går tregt, at det er lite effektivt, og at rovviltforliket ikke i tilstrekkelig grad følges opp. Når en ser på tap til fredet rovvilt, ser en at størstedelen av det dokumenterte tapet skjer i beiteprioriterte områder, på tross av at rovviltforliket sier det ikke skal være rovvilt som representerer et skadepotensial i disse områdene.

Disse medlemmer understreker at Stortingets rovviltforlik fra 2004 og 2011 bygget på en todelt målsetting. Det skal sikres bærekraftige bestander av de sto-

re rovviltartene, samtidig som det skal legges til rette for en fortsatt aktiv og allsidig bruk av utmarksressursene og for levende lokalsamfunn. Det innebærer at det må føres en rovviltpolitikk som reduserer rovviltsskadene, demper konflikter og motvirker utrygghet for dem som er mest berørt.

Forliket legger til rette for en tydelig soneinndeling og at uttak av rovvilt i prioriterte beiteområder skal skje raskt og effektivt. Størstedelen av tapet skjer i dag likevel i beiteprioriterte områder. Disse medlemmer mener viltforvaltningsmyndighetene ikke i tilstrekkelig grad følger opp enigheten i rovviltforliket, og gjentatte ganger har måttet overprøves fra politisk hold. Disse medlemmer mener det derfor er behov for regelendringer med sikte på å tydeliggjøre prinsippene i forliket.

Disse medlemmer viser til at skadefelling skal sørge for at rovvilt som gjør skade i beiteområder, tas ut raskt slik at dyrelidelser og store psykiske påkjenninger for beitebrukerne og reindriftsutøvere unngås. Effektiv skadefelling er også et sentralt virkemiddel for å sikre reindriften og beitenæringen forutsigbare vilkår. Det har lenge vært vanskelig å lykkes med skadefelling i beitesesongen, noe som blant annet skyldes at vegetasjonen gir bedre skjul for rovdyr om sommeren, og at det er vanskelig å finne spor på barmark.

Disse medlemmer påpeker at det finnes mer effektive fellingsmetoder enn de som er lov å bruke i konvensjonell jakt. Dersom andre metoder skal anvendes, eksempelvis bruk av helikopter, snøskuter, ATV osv., må dette være særskilt bestemt av den myndighet som har fattet vedtak om skadefelling. Disse medlemmer mener at slike metoder bør tillates for å gjøre skadefelling mer effektiv.

For å klare å følge opp intensjonene i rovviltforliket om en todelt målsetting og uttak av rovvilt i prioriterte beiteområder, er det nødvendig med tiltak for å kunne ta ut rovvilt som gjør skade, så raskt og effektivt som mulig.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å endre regelverket for skadefelling av stort rovvilt, slik at fellingslagene kan ta i bruk de samme metodene som brukes av Statens naturoppsyn, for eksempel løs på drevet halsende hund.»

«Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å endre regelverket for skadefelling av stort rovvilt, slik at fellings-tillatelse gis raskere, med lengre varighet og for et utvidet geografisk område.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om egne virkemidler som gjør skadefelling av rovvilt mer effektivt.»

«Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å endre regelverket for skadefelling av stort rovvilt, slik at nye tekniske hjelpemidler kan effektivisere skadefelling. Tekniske hjelpemidler som drone, ATV, helikopter, lys, termiske apparater osv. skal vurderes i den forbindelse.»

«Stortinget ber regjeringen innføre stående fellings-tillatelse for bjørn og ulv som går inn i beiteprioriterte områder, og i områder med samisk tamreindrift.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det gjennomføres årlige nasjonale bestandsestimeringer av kongeørnbestanden.»

«Stortinget ber regjeringen endre rovviltforskriften slik at den i situasjoner der det er dokumentert større skadeomfang over flere år i samme område, gir en generell åpning i hele landet for at det tillates felling av kongeørn forut for skade og uten at det foreligger en akutt skadesituasjon, så fremt det foreligger fare for større skade. Slike tillatelse skal kunne knyttes til et bestemt område og tidspunkt uten krav til identifisering av skadegjørende individ.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Senterpartiet, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å endre regelverket for skadefelling av stort rovvilt, slik at fellingslagene kan ta i bruk de samme metodene som brukes av Statens naturoppsyn, for eksempel løs på drevet halsende hund.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å endre regelverket for skadefelling av stort rovvilt, slik at fellings-tillatelse gis raskere, med lengre varighet, og for et utvidet geografisk område.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om egne virkemidler som gjør skadefelling av rovvilt mer effektiv.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å endre regelverket for skadefelling av stort rovvilt, slik at nye tekniske hjelpemidler kan effektivisere skadefelling. Tekniske hjelpemidler som drone, ATV, helikopter, lys, termiske apparater osv. skal vurderes i den forbindelse.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen innføre stående fellings-
tillatelse for bjørn og ulv som går inn i beiteprioriterte
områder, og i områder med samisk tamreindrift.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen sørge for at det gjennom-
føres årlige nasjonale bestandsestimeringer av konge-
ørnbestanden.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen endre rovviltforskriften
slik at den i situasjoner der det er dokumentert større
skadeomfang over flere år i samme område, gir en gene-
rell åpning i hele landet for at det tillates felling av kon-
geørn forut for skade og uten at det foreligger en akutt
skadesituasjon, så fremt det foreligger fare for større
skade. Slike tillatelser skal kunne knyttes til et bestemt

område og tidspunkt uten krav til identifisering av ska-
degjørende individ.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i ko-
miteen fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstre-
parti, Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser
til representantforslaget og rå Stortinget til å gjøre føl-
gende

vedtak:

Dokument 8:249 S (2024–2025) – Representantfor-
slag fra stortingsrepresentantene Heidi Greni, Sandra
Borch, Marit Arnstad, Per Olav Tyldum og Siv Mossleth
om mer effektiv skadefelling av rovvilt – vedtas ikke.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 27. mai 2025

Ingvild Kjerkol

leder

Ola Elvestuen

ordfører

Statsråden

Energi- og miljøkomiteen Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/1757-

Dato
2. mai 2025

Svar vedrørende Dokument 8:249 S (2024-2025) om mer effektiv skadefelling av rovvilt

Jeg viser til brev fra energi- og miljøkomiteen 24. april 2025 der det bes om vurdering av Dokument 8:249 (2024-2025) fra stortingsrepresentantene Heidi Greni, Sandra Borch, Marit Arnstad, Per Olav Tyldum og Siv Mossleth om mer effektiv skadefelling av rovvilt.

Innledningsvis vil jeg understreke viktigheten av å ha et godt system med høy beredskap og rask responstid når akutte skadesituasjoner oppstår. I tillegg må vi ha operative fellingslag som er godt kurset og har fortløpende tilgang på profesjonell veiledning om tilnærming og metodebruk ved krevende fellingsoppdrag. Det brukes betydelige ressurser på å legge til rette for og å gjennomføre skadefellinger. I sum mener jeg vi i dag har en meget effektiv skadefelling av rovvilt, og samtidig har forvaltningsmyndighetene kontinuerlig stor oppmerksomhet på å sikre god oppfølging på dette området.

Ser vi på tallene for tap av sau og lam gjenspeiler dette en positiv utvikling i rovviltforvaltningen over tid. Går vi tilbake til 2007, ble det totalt erstattet om lag 40 000 sau og lam som tapt til rovvilt på landsbasis, mens tilsvarende tall de senere år har vært om lag 17 000 dyr. Dette betyr at om lag 0,85 prosent av sau/lam som blir sluppet på utmarksbeite blir tapt til rovvilt, eller om lag 17 prosent av sau/lam som totalt blir meldt tapt på beite. Det er fremdeles enkeltbrukere som blir hardt rammet i det enkelte år. Samtidig er det viktig å ha med seg at utviklingen i et større bilde er positiv.

Når det gjelder reindrift, har vi ikke sett den samme reduksjonen i tap av tamrein til rovvilt. Sammenlignet med sau er det også langt større avstand mellom det reineiere omsøker som tapt til rovvilt og hva myndighetene erstatter. Regjeringen har i denne forbindelse lagt frem et større antall rovvilttiltak i *Tiltakspakken for reindrift og energi* som ble lagt fram i desember 2023, og blant disse inngår blant annet større utredninger av situasjonen i særlig tapsutsatte

områder. Alle tiltak konsulteres med Sametinget og Norske Reindriftsamers Landsforbund, og jeg har tro på at arbeidet med tiltakspakken vil bedre situasjonen for reindrifta.

Under følger en nærmere vurdering knyttet til de syv konkrete forslagene.

- 1. Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å endre regelverket for skadefelling av stort rovvilt, slik at fellingslagene kan ta i bruk de samme metodene som brukes av Statens naturoppsyn, for eksempel, løs, på drevet halsende hund.*

Mer effektiv skadefelling av rovvilt ved akutte skadesituasjoner er et kontinuerlig arbeid, og det har vært stor oppmerksomhet knyttet til dette over tid. Det tilbys og gjennomføres kursing til kommunale fellingslag, det arbeides mye med trening av hunder, Statens naturoppsyn har i samarbeid med erfarne kommunale fellingsledere utviklet en veileder for gjennomføring av fellingsoppdrag og Statens naturoppsyn er betydelig styrket blant annet for å kunne bistå kommunale fellingslag med råd og veiledning. I mange tilfeller resulterer dette i dag i raske fellinger av skadegjørende individ, men det vil alltid være slik at fellingsoppdrag av enkeltindivider med stor vandringskapasitet på barmark er svært krevende.

Statens naturoppsyn er et profesjonelt fellingslag med særskilt kompetanse på en rekke områder, som håndtering og bruk av bedøvelsesmidler og bruk av helikopter. Dette er eksempler på svært risikofylte oppdrag som stiller strenge krav til kompetanse, trening og HMS, og derfor oppdrag som kun kan utføres av spesialtrent personell i Statens naturoppsyn. Jeg vurderer det ikke som aktuelt å åpne for at alle kommunale fellingslag skal kunne benytte seg av slike metoder på linje med Statens naturoppsyn.

Når det gjelder bruk av metoder og virkemidler mer generelt er det slik at dette i utgangspunktet er forbudt ved jakt og felling. Det er ulike grunner til dette, slik som at det kan ha negative effekter knyttet til allmenn risiko, etikk og dyrevelferd eller påvirkning på annen natur eller beitedyr. Kommunale fellingslag kan imidlertid søke om dispensasjon for bruk av metoder og virkemidler som i utgangspunktet ikke er tillatt dersom de mener det kan effektivisere gjennomføringen av et konkret fellingsoppdrag. Eventuelle dispensasjoner må imidlertid vurderes konkret av myndighetene fra sak til sak ut fra både potensielle negative og positive effekter knyttet til de enkelte virkemidlene i en gitt situasjon. Jeg mener det er viktig å opprettholde et skille der slike vurderinger skal gjøres av statlige forvaltningsmyndigheter, og at det ikke blir opp til den som får tillatelse til skadefelling fritt å velge metoder og virkemidler.

Jeg mener dagens regelverk, der kommunale fellingslag kan søke om dispensasjoner for bruk av virkemidler som i utgangspunktet ikke er tillatt, samt at de i krevende oppdrag kan be Statens naturoppsyn om råd og bistand, er mest hensiktsmessig, og ser ikke at det er behov for å endre regelverket på dette området.

2. *Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å endre regelverket for skadefelling av stort rovvilt, slik at fellingstillatelser gis raskere, med lengre varighet, og for et utvidet geografisk område.*

Innledningsvis vil jeg vise til at dagens regelverk åpner for rask behandling av fellingstillatelser, og at tillatelser kan ha lang varighet og stort geografisk virkeområde.

Oppstår akutte skadesituasjoner på beitedyr grunnet rovvilt skal forvaltningen reagere raskt. Derfor har Klima- og miljødepartementet pålagt underliggende rovviltmyndigheter en maksimal saksbehandlingstid på tre dager ved slike hendelser. I praksis behandles imidlertid de fleste søknader langt raskere enn dette, og ofte gis svar på søknad muntlig innen minutter eller få timer. Hvor streng saksbehandlingsfrist det kan instrueres om, må imidlertid veies opp mot at saksbehandlingen skal skje forsvarlig og kunne stå seg rettslig. Jeg kan orientere om at jeg har gitt Miljødirektoratet et oppdrag om å vurdere nærmere om denne tidsfristen på tre dager kan innkortes ytterligere uten at dette går på bekostning av en forsvarlig saksbehandling.

Når det gjelder varigheten og områdeavgrensingen i tillatelser til skadefelling vil dette kunne variere avhengig av situasjonen. Skadefelling for å avverge akutte skadesituasjoner skal være rettet mot skadegjørende individ, og størrelsen på fellingsområdet og tillatelsens varighet må vurderes i lys av dette. I praksis er det normalt fortløpende kontakt mellom myndighetene og kommunale fellingslag i slike situasjoner, og dersom en skadesituasjon utvikler seg geografisk blir da ofte tillatelsen forlenget og geografisk utvidet. Dette mener jeg er en hensiktsmessig måte som sikrer mest mulig presise uttak rettet mot skadegjørende rovdyrindivid.

3. *Stortinget ber regjeringen fremme forslag om egnede virkemidler som gjør skadefelling av rovvilt mer effektiv.*

Som beskrevet under punkt 1 er dette en kontinuerlig oppgave det er arbeidet med over tid. Blant annet er det utarbeidet en veileder for gjennomføring av fellingsoppdrag som tar for seg alt fra organisering og planlegging til metoder for effektiv gjennomføring av konkrete fellingsforsøk. Fellingsveilederen er et dynamisk dokument der det kan innarbeides nye erfaringer fra for eksempel ulike lokale eller regionale prosjekter. Tilsvarende gjelder for videreutvikling av kurstilbudet til kommunale fellingslag. Eksempler på virkemidler som i langt større grad blir benyttet i dag enn tidligere er viltkamera og hunder.

Ulike virkemidler blir regelmessig etterspurt i tilfeller der et kommunalt fellingslag ikke lykkes med raskt uttak av rovdyr, og et vanlig eksempel er bruk av helikopter. Utfordringen er imidlertid at dette, basert på profesjonell erfaring, ikke vil være virkemiddel egnet for verken å kunne lokalisere et rovdyr eller gjennomføre felling på en trygg måte i barmarksesongen.

Jeg vil til dette punktet også vise til at Klima- og miljødepartementet tidligere har utredet dette etter anmodningsvedtak fra Stortinget, jf. behandlingen av Dok 8:86 S (2020-2021) om

effektiv skadefelling. Basert på faglige vurderinger fra Miljødirektoratet la Klima- og miljødepartementet frem vurderingene og videre oppfølging av vedtakene for Stortinget i Prop. 1 S (2023-2024), der blant annet følgende fremgår:

«Dei sentrale punkta gjeld bruk av tekniske hjelpemiddel for raskare oppdaging av skadar og betre varslingsrutinar og vidare arbeid med spesialiserte rovvilthundar. Når det gjeld hund, vil det i samband med revisjonen av viltlova gjerast ei nærmare vurdering av dette. I RNB 2023 vart det også gjeve 10 mill. kroner ekstra for arbeid med effektiv skadefelling i kommunane, til dømes til oppgradering av tekniske hjelpemiddel.»

4. *Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å endre regelverket for skadefelling av stort rovvilt, slik at nye tekniske hjelpemidler kan effektivisere skadefelling. Tekniske hjelpemidler som drone, ATV, helikopter, lys, termiske apparater osv., skal vurderes i den forbindelse.*

Jeg viser her til mine svar under punkt 1 og 3.

5. *Stortinget ber regjeringen innføre stående fellingstillatelse for bjørn og ulv som går inn i beiteprioriterte områder, og i områder med samisk tamreindrift.*

Det er ikke hjemmel innenfor rammen av verken Bernkonvensjonen eller norsk lov å åpne for såkalte stående fellingstillatelser i alle beiteprioriterte områder. Det vises til at artene ulv og brunbjørn er fredet i Norge, og henholdsvis strengt beskyttet og beskyttet under Bernkonvensjonen. Forsettlig dreping er forbudt, og vilkårene for å gjøre unntak fra denne hovedregelen må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle.

Samtidig er gjeldende praksis i dag at terskelen for å tillate uttak av rovdyr i beiteprioriterte områder generelt er lav, og at det ikke er en målsetting med etablering av rovdyr i beiteprioriterte områder. Jeg viser også til min redegjørelse under punkt 2 om at forvaltningsmyndighetene har svært korte tidsfrister for å behandle søknader om skadefelling, og at det nå utredes om det er forsvarlig med en eventuell ytterligere innstrammet tidsfrist.

6. *Stortinget ber regjeringen sørge for at det gjennomføres årlige nasjonale bestandsestimeringer av kongeørnbestanden.*

Stortinget har vedtatt et bestandsmål på 850-1200 hekkende par i Norge, noe som er vurdert å tilsvare en mettet bestand, dvs. så mye kongeørn det er plass til i landet. I dag har vi et femårsintervall på bestandsestimeringen av kongeørnbestanden. I tillegg gjøres det årlige undersøkelser i utvalgte områder for å følge med på utviklingen i ungeproduksjon og voksenoverlevelse hos kongeørn. Rovdata, som ansvarlig for drift av overvåkingsprogrammet for rovvilt, vurderer dagens kongeørnbestand som stabil og innenfor bestandsmålet Stortinget har vedtatt.

Jeg mener dagens overvåking og bestandsestimatet vi får hvert femte år på en god måte ivaretar behovet vi har for å følge med på utviklingen i kongeørnbestanden innenfor rammene av gjeldende politikk og bestandsmål. Samtidig er jeg opptatt av at Rovdata, som uavhengig instans og ansvarlig for overvåkingen av kongeørn, med jevne mellomrom selv vurderer om det er behov for endringer i metodikk. Jeg mener det er viktig å opprettholde et skille der overvåkingen av rovvilt skjer uavhengig av politikk og forvaltning, og at det vil være uklokt om man politisk går inn på faglige vurderinger knyttet til valg av metodikk eller lignende.

7. *Stortinget ber regjeringen endre rovviltforskriften slik at den i situasjoner der det er dokumentert større skadeomfang over flere år i samme område, gir en generell åpning i hele landet for at det tillates felling av kongeørn forut for skade og uten at det foreligger en akutt skadesituasjon, så fremt det foreligger fare for større skade. Slike tillatelser skal kunne knyttes til et bestemt område og tidspunkt uten krav til identifisering av skadegjørende individ.*

Kunnskapen vi har om kongeørnbestanden viser at felling av tilfeldige enkeltindivider av kongeørn ikke vil ha noen tapsreduserende effekt. Bestanden er stor og nye ørner vil raskt ta over territorier som måtte bli ledig, og ikke-etablerte individer beveger seg over store avstander. Av denne grunn er det vurdert ikke å være hjemmel for å tillate uttak av tilfeldige individer.

Uttak av individer som har en mer spesialisert atferd og gjør større skade på beitedyr kan forekomme, og gjeldende regelverk er rettet inn mot felling av slike individer. Dette kravet mener jeg ut fra dagens kunnskap fortsatt må gjelde. Samtidig er det liten tvil om at det er utfordrende å identifisere et skadegjørende individ i praksis, noe som også er en viktig årsak til at det sjelden blir gitt tillatelse til skadefelling. Fra innværende vår har jeg derfor gitt beskjed til Statens naturoppsyn om å gjøre et forsøk på å bistå beitenæringene med slik identifisering i særlig tapsutsatte områder, og eventuell videre oppfølging av dette vil jeg vurdere etter at erfaringene er rapportert til høsten.

Over flere år har myndighetene i tillegg arbeidet for å gjennomføre et prosjekt med mål om mer kunnskap særlig om forholdet mellom kongeørn og tamrein. Gjennomføringen av et slikt prosjekt, i samarbeid med reindriftsnæringen vil være nødvendig for eventuelt å kunne vurdere endringer i regelverket om felling i neste omgang, men det har ikke lyktes å få med reindriftsnæringen på et slikt prosjekt. Som ledd i oppfølgingen av rovvilttiltakene i *Tiltakspakken for reindrift og energi* (desember 2023) vil vi imidlertid på nytt vurdere skadereduserende tiltak både fra kongeørn spesifikt og rovvilt generelt. Jeg har godt håp om at vi gjennom dette arbeidet skal få til et videre samarbeid med reindriftsnæringen også om kunnskapsinnhenting knyttet til kongeørn.

Med hilsen

A.B. Eriksen

Andreas Bjelland Eriksen

